

sjelfskrifna fullmäktige. Detsamma gäller dock uppenbarligen äfven i öfriga stånd om alla icke enligt grundlagens föreskrift utsedda deputationer. Vore det annorlunda, så kunde ett stånd, när det behagar, förändra grundlagen, t. ex. adeln skicka till landtdag icke capita utan valda deputerade, sägande: dessa äro folkets representanter.

Så kan och får det icke vara Hr Q.! Derföre hafva vi yrkat: endast då de fyra stånden sända sina representanter till landtdag i den af grundlagen föreskrifna ordning, då äro de folket, och deras representanter äro folkrepresentanter, »den andra statsmakten». De fyra stånden äro en respektabel makt; men folket utgöra de icke, när och huru de behaga, icke heller den andra statsmakten. Den andra statsmakten utgår ifrån dem, men endast då de skicka sig och välja enligt grundlag; och den andra statsmakten är blott på landtdag till, icke utom densamma.

10

Anmärkas må, att Hr Q. öfversätter institution med »*valtakunnallinen laitos*». Detta betyder statsinstitution, politisk institution, och ger våra ord en mening, som dem icke tillkommer.

I samma nummer (N:o 9) af Mehiläinen hänvisas vi af *R. P.* till § 42 af Regeringsformen, som bjuder, att Konungen skall inhemta Rikets-Råds yttrande öfver lagförslag, förrän de föreläggas ständerna. Detta är för oss gammal lex. Men tror anmärkaren, att det innebär förbud att höra äfven andra än Rikets Råd, så hade han bort protestera mot t. ex: Kyrkolagskomiténs hörande m. m. Att Rikets Råd icke får förbigås, är en sak; att äfven annat klokt och klokare folk får höras, är en annan.

20

J. V. S.

28 TIDNINGEN BAROMETERN.

30

Litteraturblad n:o 9, september 1861

Vi hafva försummat anmäla detta nya blad. Försummelsen ger oss tillfälle, att numera rekommendera detsamma såsom fördelaktigt utmärkande sig genom det i landets Svenska tidningar nog ovanliga, att redaktionen arbetar, och att bladet har något faktiskt innehåll ur egen fatatur. Och då arbetet gäller upplysandet af inhemska förhållanden, måste dessa bemödanden mottagas med allt erkännande, äfven om brister återstå att rätta.

40

Bladets ovänliga uppträdande mot oss¹ hindrar oss icke att tillönska dess allvarligare sträfvanden all framgång och såsom en förtjent frukt deraf den läsande allmänhetens ynnest. Prenumerationsanmälan lyder:

Tidningens plan är att ständigt med uppmärksamhet följa allt, som rör jordbrukets, handelns och industrins intressen, derjemte upplåtande sina spalter till diskussion i dessa ämnen, samt meddela artiklar i vetenskapliga och konstfrågor, referater af den inhemska periodiska pressens innehåll, in- och utrikesnyheter, notiser ur Helsingfors lifvet, äfvensom följetong.

På tidningen, som utdelas hvarje helgfri fredag kl. 12 uti hrr Frenckell & Sons bokhandel, prenumereras i Helsingfors å utdel-

50

¹ Det är olidligt, att ständigt hafva origtigheter att rätta. Bladets värda redaktion må sjelf tillse, om någon sådan med afseende på Litteraturbladet förekommer i dess första nummer.

ningsstället, i landsorten å alla postkontor. Priset är för den återstående tredjedelen af innevarande år i Helsingfors 50, i landsorten, genom tillkommande postförvaltarearfvode och porto, 64 kop.

29 HVILKEN DEL AF STATSSKULDEN DET ÄR, FÖR HVARS AMORTISATION NYA ANSLAG ÄRO BEHÖFLIGA.

10 *Litteraturblad n:o 10, oktober 1861*

I Kejs. Senatens protokoll rörande de ärenden, hvilka borde Landtständerna föreläggas, förekommer bland »Allmänna hushållningen rörande frågor» under ordningsnummern 47 följande:

»Till amortering af den, under senare åren tillkomna statsskuld fordrades, att Landtständerna tillsvidare åtog sig en viss bevillningsavgift, på sätt under landets fordna regering varit vanligt.»

20 Vi torde icke misstaga oss, om vi hålla före, att bland Kejs. Senatens öfverhufvud så tidsenliga, om en upplyst liberalitet i åsigter vittnande förslag det här ifrågavarande dock af landets skattskyldige invånare mötes med en betänksam uppsyn.

30 Det är isynnerhet en punkt deri, som kan vålla betänklighet. En allmän bevillning måste nemligen med en betydlig anpart falla på den skattskyldiga jorden. Och ehuru de beräkningar öfver jordskattens belopp, man sett i tidningarne upptagne, påtagligen äro illa grundade, ja en sådan förfaller i det orimliga¹, är dock den allmänna meningen ganska öfverensstämmande deri, att den oprivilegierade jorden icke bör underkastas någon ökad beskattning. Och man kan äfven vara fullt öfvertygad, att bondeståndet icke ännu på lång tid, d. v. s. icke förrän ett förbättradt jordbruk ökat afkastningen, utan knot skall åtaga sig någon bevillning. Hvilken grad af tillit man än må skänka de nämnda beräkningarne; hvar och en, som känner landet, vet, att dock det stora flertalet af den jordegande allmogen lefver i ett i fordna tider för densamma okänt vålstånd. Men detta lyckliga förhållande bör icke genom ökade direkta skatter störas. Och hufvudsak är, att den närvarande beskattningen är så ojemn, att deremot en icke obetydlig del af samma allmoge endast med yttersta ansträngning förmår afbördas sig de mångahanda utskylderna och derjemte nödtorftigt uppehålla sitt och de sinas lif, snart sagdt utan någon möjlighet att

40 se sin ställning förbättrad. Vi böra härvid icke glömma, att Kejs. Senaten äfven under frågan 38 föreslår, att rättigheten till bränvinsbränning och försäljning skulle upphöra att vara fästad vid jorden, och att sålunda jorden skulle befrias från en del af den direkta skatten nemligen från bränvinsbränningsavgiften. Men man kan också säga, att beskattningen på brän-

¹ Om man också med tidningen Barometern antager 1 1/2 rubel såsom årlig »nettobehållning» på odladt tunnland, är detta icke liktydigt med nettobehållningen af jordegendomen i ett land, hvars förnämsta export är skog från samma egendom. Dessutom, om denna nettobehållning är uträknad så, att den arbetande jordbrukarens lefnadskostnad för året är från bruttoafkastningen afdragen såsom arbetskostnad, så är uppgiften på nettobehållningen än vanskligare, emedan en stor del af årets arbete användes till annat förvärf än till jordbruk. Och att beräkningen så är gjord, synes framgå deraf, att denna nettobehållning säges vara ränta å 3 % på jordegendomens värde, nemligen summa nettobehållning af hela landets jord S:r Rb. 6 300 000 = ränta å 3 % på det i jordbruksindustrin nedlagda kapital 210 millioner. Dessa 3 % äro väl då ren ränta och arbetarens